

Upravljanje sobom-(ne)**moćuća** **misija**

Silvija Ručević
srucevic@ffos.hr

U proteklih mjesec...

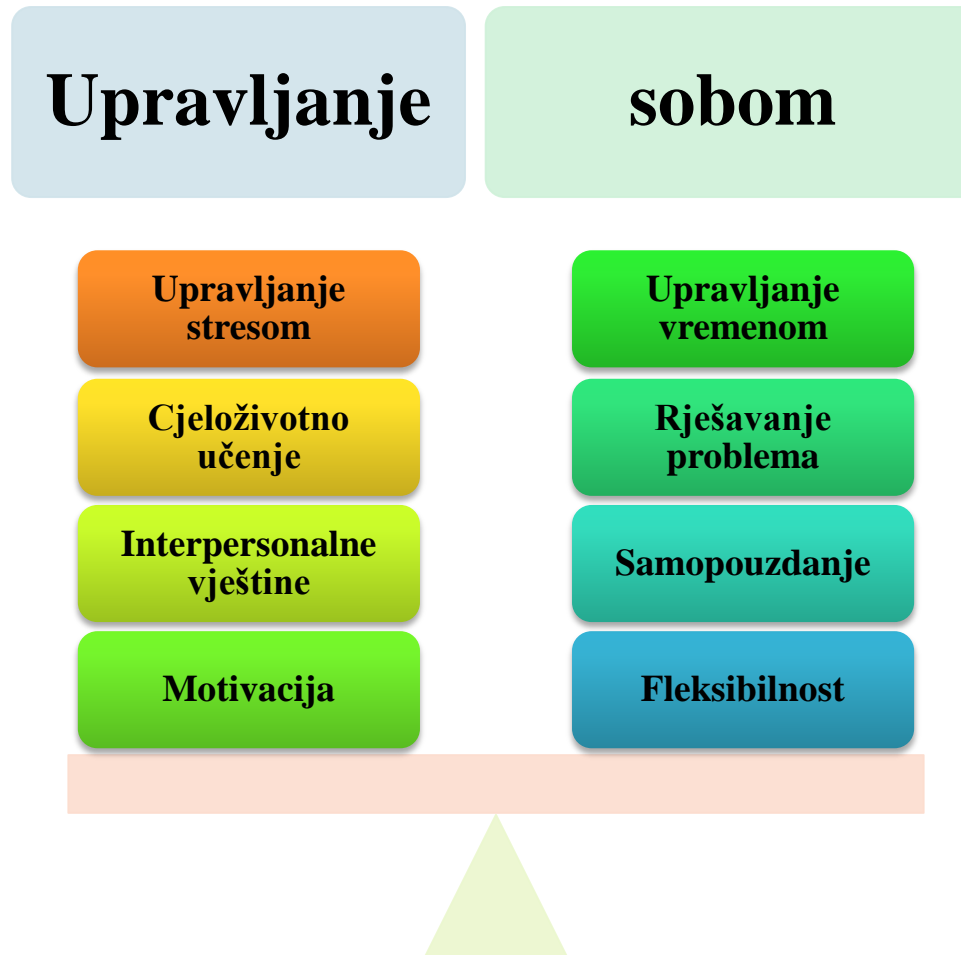
- Jeste li imali dojam da Vas je posao pregazio?
- Koliko ste pod stresom? (od 1 do 5)
- Jeste li imali vrijeme samo za sebe?

- Tijekom života učimo razna teoretska i praktična (stručna/tehnološka) znanja i vještine koje su nam potrebne za obavljanje određenog posla
- **Je li to dovoljno da bismo bili uspješni u poslu (i životu)?**

Što je upravljanje sobom?

- **Upravljanje sobom** = preuzimanje odgovornosti za vlastito ponašanje i dobrobit; organiziranje sebe i svog života; prilagodba novonastalim okolnostima; usmjeravanje na postizanje određenog cilja
  - **MEKA vještina** (soft skill)
    - ne uči se u sklopu redovnog obrazovnog sustava, **ALI se mora naučiti**
    - nema prirodno talentiranih u vještini upravljanja sobom

Što je upravljanje sobom?

Zašto je upravljanje sobom važno?

- Osobe koje su dobre u upravljanju sobom:
  - poznaju svoje jake i slabe strane te uvijek teže poboljšanju i napretku
  - znaju kako protumačiti zabrinjavajuće događaje na pozitivan način te naporno rade kako bi postigle svoje ciljeve

Upravljanje stresom

Stres/posao/radno mjesto

- ✓ Za poslovnog čovjeka stres je svakodnevan.
- ✓ Stres se ne može izbjeći jer nitko ne može živjeti pod staklenim zvonom, ne surađujući s drugima i živeći samo po svojim željama/pravilima

Posao= Stres na radnom mjestu

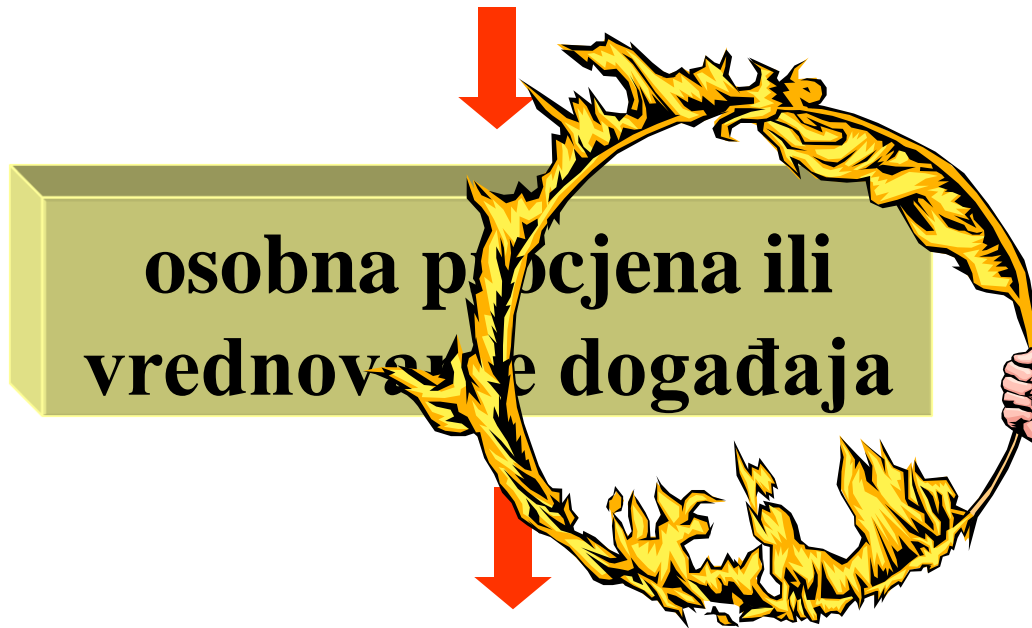
Stres kod učitelja

- Općeprihvaćena ideja da je kod učitelja/nastavnika prisutan visoki postotak problema povezanih s mentalnim zdravljem (Pithers i Soden, 1998)
- Učitelji/nastavnici izvještavaju o visokim razinama stresa i sagorijevanja na poslu (Kovess, Chanoit i Labarte, 1997)

Što je stres?

- Svaka iznenadna situacija koja od pojedinca zahtijeva određenu psihičku i/ili fizičku prilagodbu - izaziva u nama stanje koje zovemo *stres*.
- Sam događaj – *stresor*

stvarni događaj

reakcija na događaj

Što je stres?

- Pozitivni stres ili **eustres** sa sobom nosi pozitivna uzbuđenja te omogućuje rast i razvoj kroz prilagodbu na nove zahtjeve i uvjete okoline.
- Kada stres ima negativne posljedice, govorimo o **distresu**.

- motivira
- energizira
- uzbuđuje

Stres

Akutni

- Prisutna emocionalna patnja
- Osoba je svjesna svoje “nervoze”, tuge, bijesa, rastresenosti, zabrinutosti što se odražava na cjelokupno ponašanje pojedinca

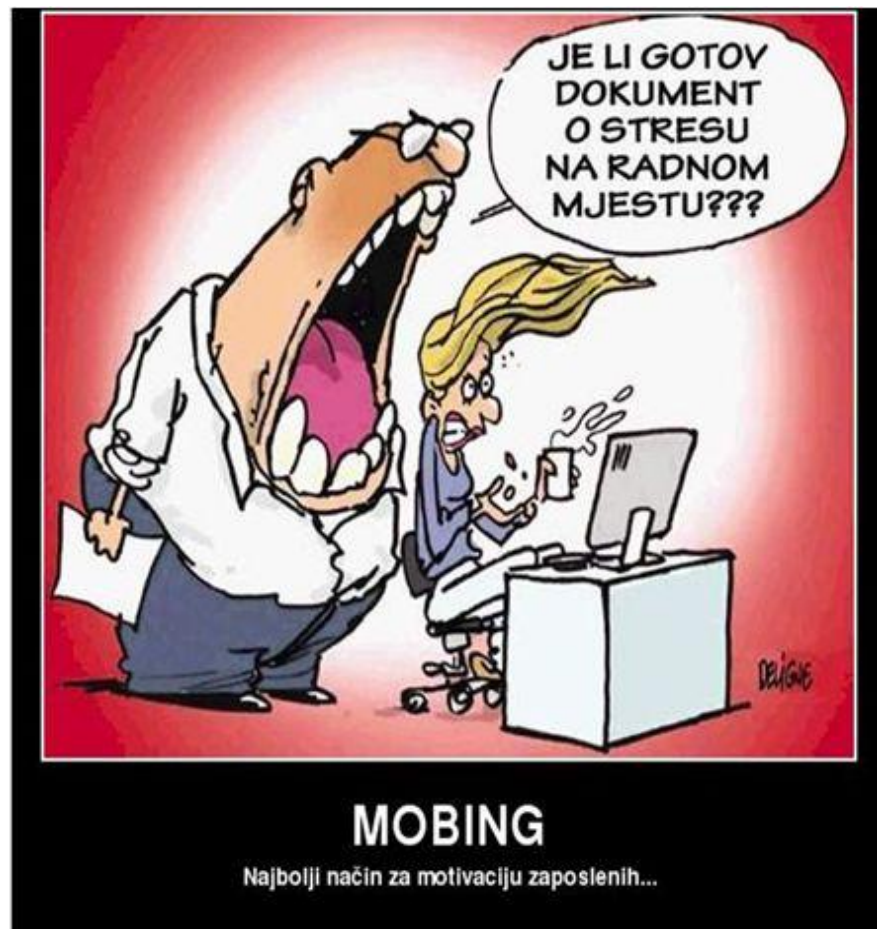
Kronični

- Ne postoji osjećaj emocionalne patnje
- Osoba negira ili ignorira manifestaciju akutnog stresa
- *Kronični stres* je opasniji za nas, jer su manifestacije često prikrivene
- *“Dok završim još ovo...”*

Najvažnije skupine stresora na radnom mjestu

1. Organizacija posla
2. Napredovanje u karijeri
3. Uloga pojedinca
4. Radni zadaci
5. Radno okruženje i uvjeti
6. Rad u smjenama

Burn-out/sagorijevanje

Osobe sklone stresu

- **Ne razdvajaju bitno od nebitnog**
- Pesimisti
- Perfekcionisti
- Niska tolerancija na frustraciju
- Negativan stav prema drugima
- Ne vide smisao u životu
- Krive sebe za stvari koje nisu pod njihovom kontrolom
- Nemaju smisla za humor

- Pokazalo se da je najveći broj stresnih stanja izazvan upravo **lošom organizacijom poslova, odnosno lošom preraspodjelom raspoloživog vremena**

Upravljanje vremenom

“Ako je vrijeme najskupocjenije od svega, onda je traćenje vremena najveća od svih rasipništava”

Benjamin Franklin

Vrijeme je novac....

Koliko ćemo učiniti u 24h ovisi o našoj motivaciji, energiji, znanjima i vještinama itd.

Što je upravljanje vremenom?

- **Upravljanje događajima i samim sobom** kako bi ostvarili željene rezultate
- *Sposobnost određivanja radnih prioriteta, učinkovitog rada i prikladnog delegiranja.*

Griffin

Što je upravljanje vremenom?

- Upravljanje vremenom nas ne uči kako da radimo još više i dulje, već nas **uči kako da radimo pametnije**, a zadatke da obavljamo brže i jednostavnije.

Zašto je upravljanje vremenom važno?

- Prevencija stresa
- Povećanje radne učinkovitosti
- Ostvarivanje ciljeva
- Stvaranje ravnoteže u životu

Upravljanje sobom

Vremenom

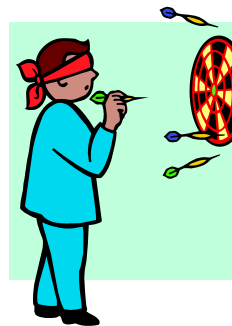
Vrijeme...

1. Ne možemo kontrolirati koliko imamo vremena, već samo kako ćemo ga iskoristiti.
2. Ne možemo birati hoćemo li ga potrošiti, nego samo kako ćemo ga potrošiti.

Prepreke učinkovitem upravljanju vremenom

Nejasni ciljevi

Neorganizacija

Nemogućnost reći “ne”

Prepreke učinkovitem upravljanju vremenom

Ometanja

I još malo ometanja

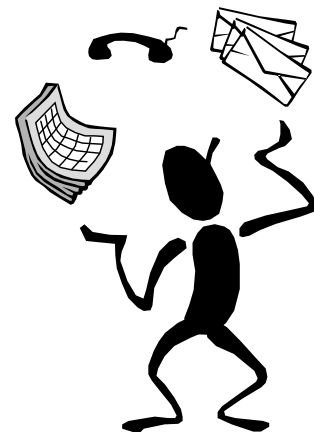

Gubljenje vremena

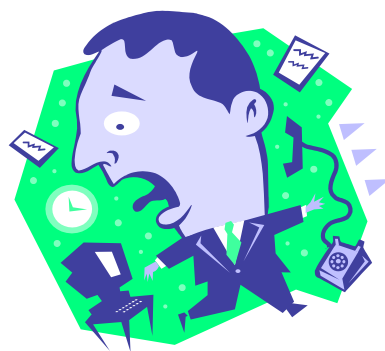
- Druženje (kave, duži ručkovi, telefoni, *facebook*...)
- Čitanje (mailovi, internet, novine...)
- Napravi sam (kada radite nešto što biste mogli prepustiti nekom drugom)
- Pretjerivanje (previše detaljni, previše kritični, previše brbljavi...)
- Bježanje (kada radimo nešto nepotrebno)
- Sanjarenje

Prepreke učinkovitemu upravljanju vremenom

Previše stvari odjedanput

Stres i umor

Rad, rad i samo rad...

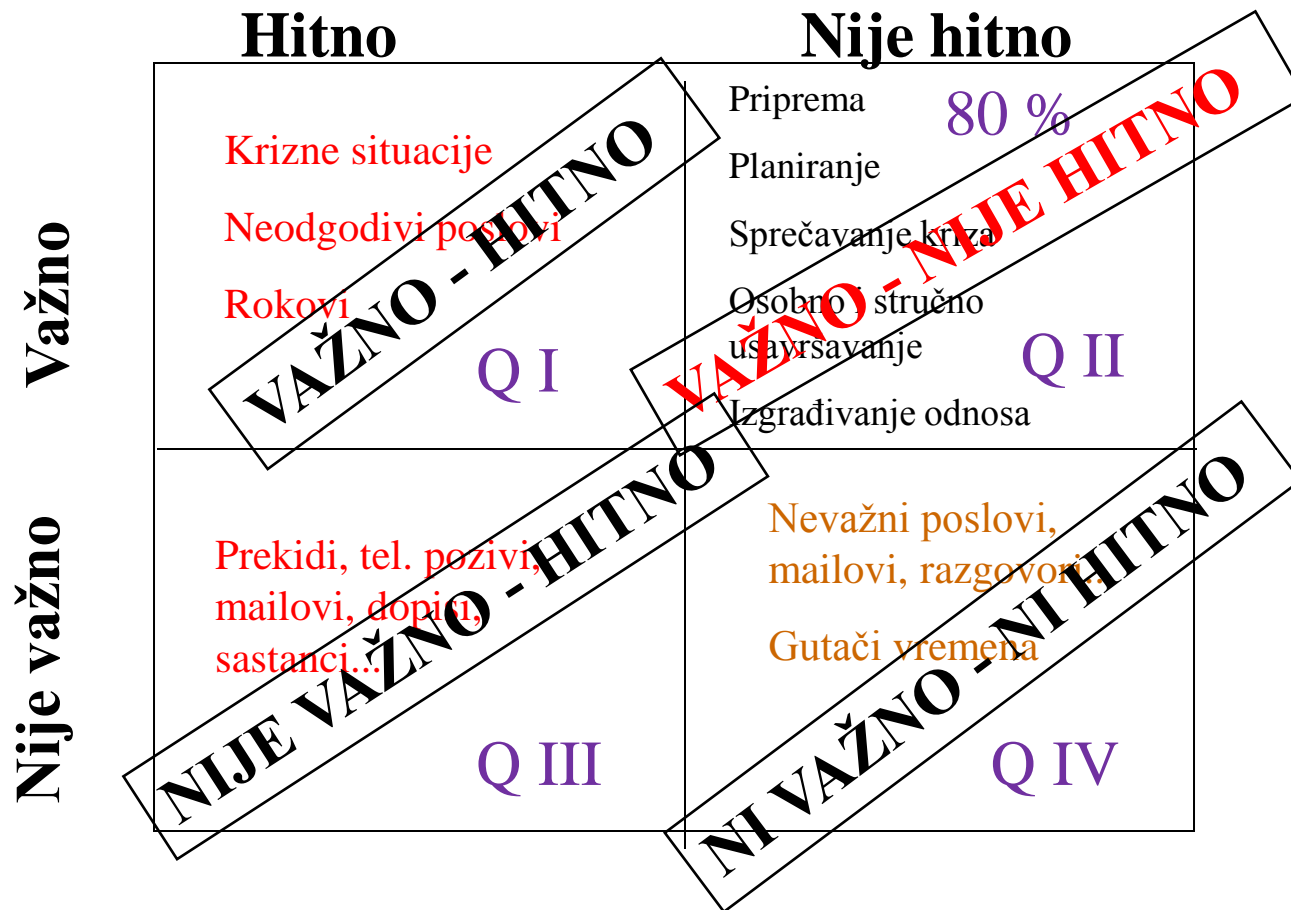

Model Stephen Coveyja,

autora bestellera *7 navika uspješnih ljudi*

Hitne: One aktivnosti za koje mi ili drugi smatramo da traže trenutno reagiranje.

Važne: Aktivnosti koje su važne za ostvarenje naše misije. Naši najvažniji ciljevi.

Važno i hitno

Operativno

- Svakodnevni zadaci
  - Organizacija učiteljskog vijeća
- Krize
  - Izostanak nastavnika
  - Tučnjava učenika
  - Nastavnik izbačen *iz takta*
  - Iznenadni dolazak ljutitog roditelja
- Projekti s kratkim rokom

Nije važno - hitno

Zahtjevi drugih

- Dopisi
- Sastanci
- Telefonski pozivi
- Posjetitelji

Ni važno – ni hitno

Opuštajuće

- Pretraživanje interneta
- Usputni razgovori
- Odlazak na *Facebook*
- Nevažna e-pošta (ppt, pps, šalji dalje mailovi...)
- Neki telefonski pozivi
- Gledanje televizije

Važno – nije hitno

Strateške stvari

- Planiranje
- Razvijanje strategija
- Osobni i profesionalni rast razvoj
- Razvijanje vizije
- Prevencija
- Razvijanje odnosa

1. korak - PLANIRANJE

- Dugoročni plan
- Mjesečni plan
- Tjedni plan
- Dnevni plan

Plan za danas:

- 1. Ustati**
- 2. Preživjeti**
- 3. Vratiti se u krevet**
- 4. Prošetati psa ako preživim korake od 1 do 3**

1. korak - PLANIRANJE

- Kamen temeljac svih uspješnih sustava
- Zahvaljujući planiranju vidimo veću sliku
- Pareto-načelo 80/20
80% rezultata dolazi nakon obavljanja 20% prioritetnih zadataka

1. korak - PLANIRANJE

- Plan se uvijek može promijeniti, ali samo kada imamo plan.

2. korak -

POSTAVLJANJE PRIORITETA

- S liste definirajte prioritete
- Ovo je važna aktivnost koja nam pomaže da vrijeme i energiju dobro koristimo
- Identificiranje zadataka kojima ćemo se najviše posvetiti i koji prvi moraju biti završeni
- **A aktivnosti** – najvažniji poslovi i zadatci.
- **B aktivnosti** – bitne, ali manje važne aktivnosti od prethodne skupine
- **C aktivnosti** - aktivnosti koje mogu čekati

Napraviti **dnevnu** *to-do* listu

- Lista svih zadataka koje sutra moramo obaviti
- Uključiti sve sastanke i telefonske razgovore
- Rangirati ih prema važnosti i hitnosti (A, B, C)
- Ako iz QII nema nijednog zadatka, dodati barem jedan.

Napraviti **tjednu** *to-do* listu

- Popisati sve planirane tjedne aktivnosti
- Napraviti raspored koji će nam najviše odgovarati
- Zapisati ih u tjedni planer

3. korak - OBAVLJANJE POSLOVA – 4 D

- Do - čini
- Delegate - delegiraj
- Delay – odgodi do daljnjeg
- Delete - izbriši

3. korak - OBAVLJANJE POSLOVA

- vodite računa o rokovima
- ne odlažite poslove koje ne volite
  - počnite s nečim lakšim
  - veće poslove podijeliti u manje
  - napravite dnevni raspored i postaviti prioritete
  - postavite rok za obavljanje zadatka i pridržavajte ga se

Trebamo znati i...

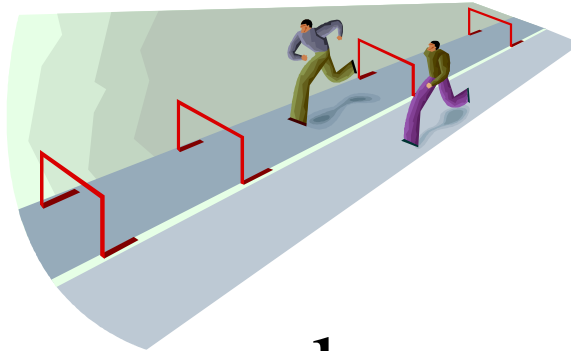
- Kada (u kojem dijelu dana sam) najučinkovitija/i?
- Koji su mi najdraži, a koji najteži poslovi?
- Obavljam li prvo lagane ili teške zadatke?
- Koliko u postotcima vremena trošim u svakom od 4 kvadranta?

Ima li nade?

Je li upravljanje sobom nemoguća misija?

Osvijestiti da prepreke postoje

Identificirati prepreke

Odrediti kako ćemo ih ukloniti

Ima li nade?

Je li upravljanje sobom nemoguća misija?

- **Vještina upravljanja sobom nije urođena, ona se UČI**
  - Potrebno ju je razvijati, usavršavati i prilagođavati novonastalim situacijama
- Kao i kod vožnje biciklom, i kod upravljanja sobom dokle god se trudimo, čvrsto držimo konce u rukama– mi napredujemo

Savjeti koji pomažu...

- Pitajte se: je li ovo A, B ili C posao.
- Izbjegavajte isprazne razgovore koji troše vrijeme
- Odaberite pravo vrijeme za svaki posao
- Identificirajte smetnje koje vam “kradu” vrijeme

Savjeti koji pomažu...

Na poslu odvojiti vrijeme za sebe i druge

Kada ste dostupni:

- vrijeme za sastanke, informacije, razgovore, rutinske poslove...

Kada ste nedostupni:

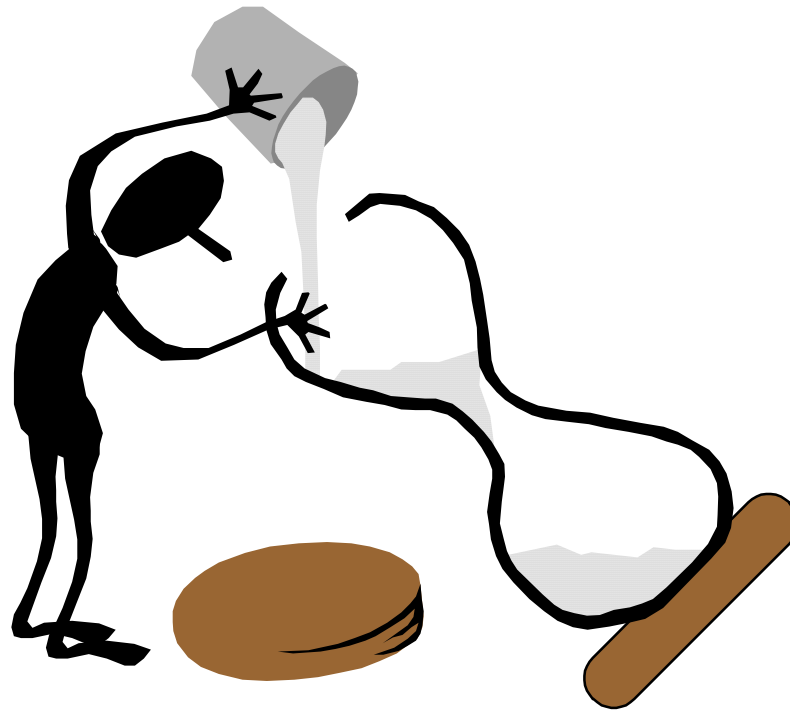
- vrijeme kada radite važne poslove, vrijeme za planiranje, vrijeme za vas kada ne želite prekidanja...

Proslavite svoj uspjeh!

Gdje možemo pronaći vrijeme?

Savjeti koji pomažu...

Ograničite svaki posao na vrijeme koje je za njega potrebno:

- a) Postavite rokove
- b) Odlučite koliko ćete vremena tome posvetiti
- c) Ne rastežite poslove

Jedna od osobina dobrog upravljanja vremenom je dobro korišćenje “praznog hoda”

- Na putu do posla ili kuće
- U čekaonicama
- U stanci za kavu
- U vrijeme objeda
- Na putovanjima
- Za vrijeme sna

Što sve možemo učiniti tijekom “praznog hoda”?

- Obavljati razgovore mobitelom
- Odgovarati na e-maileve ili sms-ove
- Čitati zabavne PPT
- Gledati filmove dok glačamo rublje
- Čitati knjige dok smo na wc-u

Hvala na pozornosti!